

2008. június 17., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT**A kohéziós politika hatása a kiszolgáltatott közösségek és csoportok integrációjára**

P6_TA(2008)0288

Az Európai Parlament 2008. június 17-i állásfoglalása a kohéziós politika kiszolgáltatott közösségek és csoportok integrációjára gyakorolt hatásáról (2007/2191(INI))

(2009/C 286 E/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 87. cikkének (3) bekezdésére, 137. cikkére és 158. cikkére,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a „Kohéziós politika a növekedés és a foglalkoztatás támogatására: közösségi stratégiai iránymutatások a 2007–2013 közötti időszakra” című, 2005. július 5-i bizottsági közleményre (COM(2005)0299),
- tekintettel a Szociálpolitikai Menetrendről szóló, 2005. február 9-i bizottsági közleményre (COM(2005)0033),
- tekintettel a kohézióra vonatkozó közösségi stratégiai iránymutatásokról szóló, 2006. október 6-i 2006/702/EK tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel a „Harmadik helyzetjelentés a kohézióról: A növekedés, a munkahelyteremtés és a kohézió új partnersége felé” című, 2005. május 17-i bizottsági közleményre (COM(2005)0192),
- tekintettel „A növekedési és foglalkoztatási stratégia és az európai kohéziós politika reformja: Negyedik helyzetjelentés a kohézióról” című, 2006. június 12-i bizottsági közleményre (COM(2006)0281),

⁽¹⁾ HL L 210., 2006.7.31., 25. o.⁽²⁾ HL L 291., 2006.10.21., 11. o.

2008. június 17., kedd

- tekintettel az EU területfejlesztési menetrendjére, a fenntartható európai városokról szóló Lipcsei Chartára, valamint az Európai Unió területfejlesztési menetrendjének végrehajtására vonatkozó első cselekvési programra,
 - tekintettel a területi kohézióról szóló bizottsági zöld könyv folyamatban lévő kidolgozására,
 - tekintettel az Európai Területrendezési Megfigyelő Hálózat (ESPON) „Területi fejlődés – Európa területi fejlődésének forgatókönyve” című jelentésére, és az Európai Parlament „Regionális eltérések és kohézió: jövőbeni stratégiák” című jelentésére,
 - tekintettel az EK-Szerződés 3., 13. és 141. cikkére, amelyek előírják, hogy a tagállamok kötelesek egyenlő esélyeket biztosítani valamennyi polgár számára,
 - tekintettel a romákkal kapcsolatos európai stratégiáról szóló, 2008. január 31-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A6-0212/2008),
- A. mivel az EK-Szerződés 158. cikkével összhangban a Közösség egyik célja az, hogy területének egészén előmozdítsa a harmonikus gazdasági és társadalmi fejlődést, és csökkentse az egyes régiók közötti társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeket;
- B. mivel egyenlőtlenségek a régiókon belül és azok között egyaránt előfordulhatnak;
- C. mivel a virágzóbb és a legszegényebb régiók közötti társadalmi, gazdasági és területi egyenlőtlenségek kezelése továbbra is a kohéziós politika alapvető célja, és mivel ennek következtében a kohéziós politika hatályát nem korlátozhatjuk más stratégiai célok támogatására, hiszen ez akadályozhatja a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósulását;
- D. mivel a kohéziós politika ez idáig sokat segített a legszegényebb régióknak a társadalmi-gazdasági fejlődésben meglévő különbség csökkentésében;
- E. mivel még mindig egész országok előtt állnak számottevő kihívások a fejlődésük terén, és a konvergencia a jelenlegi, 2007-től 2013-ig tartó keretben valószínűleg nem valósul meg;
- F. mivel néhány tagállamban a gazdasági fejlődés a nemzeti és regionális fővárosok és nagyvárosi központok köré koncentrálódik, aminek következtében más térségekben, mint például vidéki, periférikus, sziget és hegyi területeken, egyenlőtlen társadalmi-gazdasági fejlődés alakul ki, az ott élő társadalmi közösségek és csoportok kiszolgáltatottsága pedig nő;
- G. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés a területi kohéziót az EU egyik megvalósítandó céljaként sorolja fel, és e téren megosztott hatásköröket ír elő az Unió és a tagállamok között;
- H. mivel a „kiszolgáltatott közösség” fogalma igen tág, és meghatározására nem vonatkoznak egyértelmű kritériumok;
- I. mivel számos területen érezhetőek a távoli elhelyezkedés és a földrajzi hátrányok negatív hatásai, és hiányoznak azok az infrastruktúrák, amelyek megléte valós fejlődési lehetőséget biztosítana az EU átlagos fejlettségi szintjének eléréséhez;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0035.

2008. június 17., kedd

- J. mivel a közlekedési infrastruktúra és a közlekedéshez való hozzáférés javítása segíteni fogja az elszigeteltebb régiók megközelíthetőségét, és mérsékeli a távoli területeken élő közösségek és csoportok kirekesztettségét, és mivel az általános érdekű szolgáltatások, különösen az oktatás javítása javítani fogja a kiszolgáltatott csoportok és közösségek életét;
- K. mivel a legszegényebb országokban és régiókban nem állnak rendelkezésre az ahhoz szükséges pénzügyi források, hogy biztosítsák saját hozzájárulásukat azon közösségi támogatásokhoz, amelyekre jogosultak, továbbá e területeken gyakran hiányzik a biztosított támogatás helyes felhasználásához szükséges igazgatási kapacitás és humán erőforrás;
- L. mivel a vidékfejlesztési politikát – erős területi jellege miatt – jobban össze kell hangolni a regionális politikával, annak érdekében, hogy erősödjenek a kettő közötti szinergiák és e két terület jobban kiegészítse egymást, és fontolóra kell venni az e két politika újbóli integrálásából fakadó előnyöket és hátrányokat;
- M. mivel nincsenek összehasonlítható mikroregionális szintű statisztikai adatok az EU azon régióira vonatkozóan, amelyekben kiszolgáltatott közösségek és csoportok élnek;
- N. mivel a szegénység és a kirekesztettség erős területi jelleggel bír;
- O. mivel a hátrányos helyzetű mikroregionális területek többsége összetett, többdimenziós problémákkal küzd, amelyek periferikus elhelyezkedésükből, korlátozott elérhetőségükből, az alapvető infrastruktúra hiányából, a társadalmi-gazdasági alulfejlettségéből, az iparleépítési tendenciából, az alacsony iskolázottsági és képzettségi szintből, az igazgatási kapacitás hiányából, a magas munkanélküliségből, a romló lakhatási viszonyokból és életkörülményekből, az általános érdekű szolgáltatásokhoz való nehéz hozzáférésekből, a technológiai fejlődés és haladás feltételeinek hiányából, valamint a jelentős méretű szegregált kisebbségi és kiszolgáltatott csoportok meglétéből adódnak;
- P. mivel a kohéziós politika megvalósításához a célokkal arányos költségvetésre van szükség, valamint hatékony eszközökre, amelyek lehetővé teszik a régiók számára a fejlettségbeli különbségek áthidalását, valamint azt, hogy megbirkózzanak az olyan területi jellegű kihívásokkal, amelyeket például a demográfiai változás, a lakosság városokban való koncentrálódása, a migrációs mozgások, a globalizáció, az éghajlatváltozás és az energiaellátás jelent;
1. hangsúlyozza, hogy a kiszolgáltatott közösségek és csoportok területi koncentrálódása, valamint a legtöbb hátrányos helyzetű területen jelentkező társadalmi kirekesztés egyre nagyobb kihívást jelent az uniós területek kohéziója tekintetében; hangsúlyozza továbbá, hogy ez a jelenség nemcsak a fejlődésben elmaradt térségekben, régióközi jelleggel mutatkozik, hanem jelentős mértékben a régiókon belül is, a fejlődő és a fejlett térségekben egyaránt, és különös figyelmet igényel, mivel az ilyen kiszolgáltatott közösségek és csoportok általában elvesznek az általánosabb, kedvezőbb képben;
 2. felhívja a tagállamokat, hogy a kiszolgáltatott közösségek és csoportok előtt álló problémák jobb azonosítása és a célzott, szisztematikus intézkedések megkönnyítése érdekében állapotodjanak meg a kiszolgáltatott csoportok és közösségek fogalom-meghatározásának kritériumairól;
 3. úgy véli, hogy a társadalmi kirekesztés területi dimenziójával a területi kohéziós politika összefüggésében kell foglalkozni;
 4. ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy az egyedi intézkedések önmagukban nem elegendőek a társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos területi problémák megoldásához, ezért javasolja, hogy a tagállamok holisztikus területi fejlesztési stratégiát alkalmazzanak, amelynek keretében folytassanak kiegyenlítő politikát, ültessék át a gyakorlatba az ágazatokon átívelő integrált megközelítést, és helyezték előtérbe az EU valamennyi területében rejlő lehetőségeket;
 5. rámutat, hogy integrált megközelítés keretében foglalkozni kell az esélyegyenlőség hiányával és a társadalmi konfliktusok potenciális koncentrálódásával a fejlődésben elmaradt területeken;
 6. e tekintetben megállapítja, hogy kiszolgáltatott csoportok minden régióban, még a fejlettebb régiókban is előfordulhatnak, és hogy az integrált megközelítésnek figyelembe kell vennie e csoportokat;

2008. június 17., kedd

7. rámutat, hogy az elszegényedés és kirekesztés jelensége nem korlátozódik a városi területekre, hanem a vidéket is érinti, még ha sajátos formában is, abból következően, hogy vidéki környezetben a társadalmi kirekesztéshez területi kirekesztés is járul, és hogy e gazdasági fejlődésből kirekesztett területek esetében az ott élő valamennyi társadalmi csoport érintett;

8. kiemeli, hogy az integrált megközelítés keretében milyen fontos, hogy közösségi, tagállami és regionális szinten elsőbbséget élvezzen az egészséges környezet fejlesztése a kohéziós politika olyan céljainak megvalósítása érdekében mint a szegénység elleni küzdelem, a polgárok jó egészségi állapota és a jobb életminőség valamennyi régióban, mivel ezek az EU-n belüli hosszú távú fejlődéshez és társadalmi, gazdasági, területi kohézióhoz elengedhetetlenek;

9. hangsúlyozza a regionális és helyi hatóságoknak, a gazdasági és szociális partnereknek, valamint az érintett nem kormányzati szervezeteknek az integrált fejlesztési stratégiák tervezésébe és végrehajtásába való bevonásának jelentőségét, valamint az alulról induló kezdeményezések támogatásának fontosságát;

10. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fejlett városok és az elszigetelt területek – ide értve a vidéki területeket – között az egyedi szükségleteikhez igazított módon osszák el a forrásokat, és hozzanak létre az egyes kiszolgáltatott csoportokat és közösségeket megcélzó egyedi, hosszú távú programokat a helyi hatóságok, az érdekelt szociális és gazdasági partnerek, valamint a lakosság érintett csoportjai képviselőinek a döntéshozatali folyamatban és a végrehajtásban való részvételével, annak érdekében, hogy ezáltal a legjobban megfeleljenek a célcsoport igényeinek és tényleges megoldásokat találjanak a kirekesztés és az ebből fakadó következmények problémájára;

11. hangoztatja a jövedelmet biztosító tevékenységek vidéki területeken való fenntartásának szükségességét, ami azt is jelenti, hogy különös figyelmet kell fordítani a családi birtokokra és a kis- és középméretű mezőgazdasági üzemekre, most, hogy a közös agrárpolitikát felülvizsgálják annak méltányosabbá tétele érdekében, valamint azokra a nem mezőgazdasági jellegű vállalkozói tevékenységekre, amelyek a lakosság megtartásához és az új betelepülők fogadásához szükséges árukat és szolgáltatásokat biztosítják;

12. hangsúlyozza a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági gazdasági tevékenységek (mint például a mezőgazdasági termékek feldolgozása és értékesítése, az idegenforgalom, a szolgáltatások, valamint a kis- és középméretű üzemek) vidéki területeken betöltött fontos szerepét a foglalkoztatásban és a szegénység, valamint a vidék elnéptelenedésének megelőzésében; ezért felhív a vidéki területek további szakképzési lehetőségeinek javítására, a vállalkozásfejlesztés támogatása céljából;

13. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jobban használják ki a különféle rendelkezésre álló pénzügyi eszközökkel – például az Európai Regionális Fejlesztési Alappal, a Kohéziós Alappal, az Európai Szociális Alappal, az Európai Beilleszkedési Alappal, a közegészségügyi közösségi cselekvési programmal és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alappal – jelentkező szinergiákat, az általuk képviselt hozzáadott érték növelése érdekében;

14. felhívja a Bizottságot, hogy – a területi kohézióról szóló, kidolgozás alatt álló zöld könyv keretében – határozzon meg célt és adjon világos meghatározást a területi kohézióhoz, ismertesse az ezt meghatározó kritériumokat és az eszközeit, beleértve a területi célok eléréséhez rendelkezésre álló eszközöket;

15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy készítsenek összehasonlítható mikroregionális statisztikai adatokat, különös tekintettel olyan társadalmi mutatókra, mint az Egyesült Nemzetek által kidolgozott humán fejlettségi mutató, annak érdekében, hogy a megfelelő intézkedésekkel tudják orvosolni a helyzetet azokon a területeken, ahol a legkiszolgáltatottabb közösségek és csoportok élnek, és azokat a problémákat, amelyekkel e csoportok szembesülnek;

16. e tekintetben felhívja a Bizottságot annak alapos vizsgálatára, hogy az egy főre jutó GDP-n felül a számokban kifejezhető, új fejlettségi mutatók, mint például a társadalmi mutatók milyen mértékben lennének használhatóak a legkiszolgáltatottabb közösségek és csoportok és ezek elhelyezkedésének azonosítására, a régiók közötti és ezeken belüli egyenlőtlenségek kimutatására, a végrehajtás és a politikák hatékonyságának értékelésére, és iránymutatóként a fejlesztés tervezésében;

2008. június 17., kedd

17. sürgeti a Bizottságot, hogy a területi kohézióról szóló zöld könyv keretében vizsgálja meg, hogy a NUTS 4 szint megfelelő-e a területi kohézió céljának elérését szolgáló, differenciált politika folytatására;
18. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a népesség városokban való további koncentrációjával, valamint a vidékről való elköltözés felé mutató demográfiai tendenciákkal, valamint ezek területi hatásaival; ezért olyan stratégiák kidolgozására hívja fel a tagállamokat, amelyek révén újraéledhetnek kiszolgáltatott területek: infrastruktúra fejlesztésével, sajátos lehetőségeiknek megfelelő, valós fejlesztési lehetőségek támogatásával, az általános érdekeket szolgáló szolgáltatásoknak a helyi igazgatási kapacitások megerősítése révén történő fenntartásával és a közsféra decentralizálásával, megfelelő képzési és munkalehetőségek biztosításával, a lakhatás és az életkörülmények javításával, valamint a szóban forgó területeknek a befektetők számára való vonzóbbá tételével; úgy véli ugyanakkor, hogy a városoknak támogatásra van szükségük a városi nehézségek orvoslását szolgáló törekvéseikhez;
19. úgy ítéli meg, hogy míg a múltban a vidéki lakosság elvándorlása megkönnyítette az eredeti tevékenységük gyakorlásából kiszorult mezőgazdasági termelők elhelyezkedését, ma már nem ez a helyzet, mivel a munkanélküliség nagymértékben sújtja a szakképzetlen dolgozókat, így a szerkezetváltási és delokalizációs hullám elsőként a vidékre telepített ipari egységeket éri el, ezáltal is csökkentve a többirányú tevékenységek lehetőségét, amely korábban esélyt adott a nehéz helyzetbe került mezőgazdasági kistermelőknek mezőgazdaságból származó jövedelmük kiegészítésére, és ez tovább gyorsítja elszegényedésüket;
20. hangsúlyozza, hogy nem csak strukturális politikákat kell megőrizni a 2013 utáni időszakra, de a költségvetési felülvizsgálatot is alkalmazni kell annak biztosítására, hogy a jövőben is rendelkezésre bocsássák a szükséges erőforrásokat az EU régiói és országai közötti gazdasági, társadalmi és területi kohézió biztosítása érdekében;
21. azt ajánlja, hogy a társadalmi kirekesztés kezelése és a kiszolgáltatott közösségek és csoportok aktiválása érdekében tett politikai intézkedések tartalmazzák az önkéntesség elemét;
22. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő konkrét javaslatot, amelyben valóságosan és részletekbe menően foglalkozik a kiszolgáltatott közösségek és csoportok problémáival, beleértve a társadalmi kirekesztést;
23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

A politikák fejlesztési célú koherenciájáról és egyes biológiai természeti erőforrások EU általi kiaknázásának hatása a fejlesztésre Nyugat-Afrikában

P6_TA(2008)0289

Az Európai Parlament 2008. június 17-i állásfoglalása a politikák fejlesztési célú koherenciájáról és az egyes biológiai természeti erőforrások EU általi kiaknázásának a nyugat-afrikai fejlesztésre gyakorolt hatásáról (2007/2183(INI))

(2009/C 286 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződés 178. cikkére,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott – az Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló 2005. évi – „Az európai konszenzus” című közös nyilatkozatra⁽¹⁾,

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.